

'De grootschalige bezuinigingen op de podiumkunsten zijn een daad van politieke terreur.'

Volgens **IVO VAN HOVE** zal niet alleen de kunstensector, maar de hele Nederlandse samenleving mee lijden onder de ingrepen van het kabinet-Rutte (in 'NRC Handelsblad')

UITMAKEN WIE GELIJK HEEFT IS NIET ZO MOEILIK

Een wazige intentieverklaring over de progressiviteit en een tegenstrijdigheid in de becijfering. Er valt volgens **ANDRE DECOSTER** wel degelijk een en ander in te brengen tegen de nota-De Wever.

Discussie over cijfers

ANDRE DECOSTER

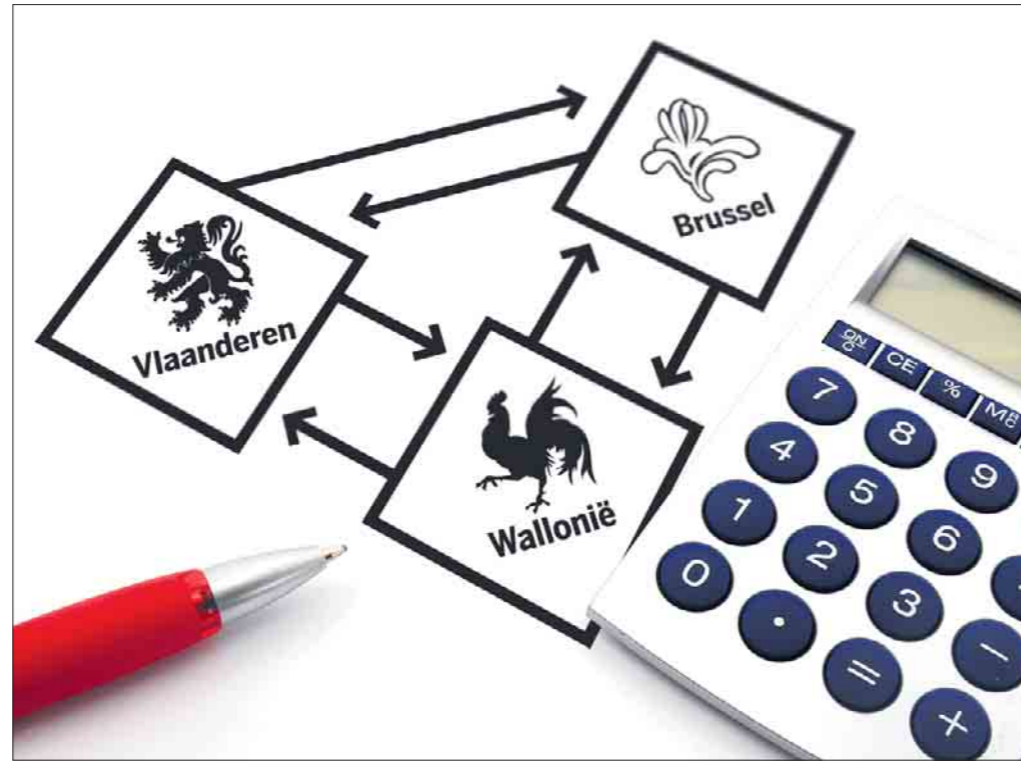
Wie? Hoogleraar bij het Centrum voor Economische Studiën van de KU Leuven.
Wat? Het is beter om voor de Financieringswet alle voorstellen en hun gevolgen exact door te lichten.
Waarom? Dan hoeft na afloop niemand zich bekocht te voelen.

Onder de titel 'De slag om de cijfers barst los' vatte *De Standaard* van 20 oktober kritieken samen op de nota-De Wever wat betreft het nieuwe model van Financieringswet. Die cijfermatige kritieken kwamen in hoofdzaak van de studiedienst van SPA. In een eerste reactie beweerde de N-VA dat critici van de cijfers in de nota-De Wever hen 'in de hoek van de amateurs willen zetten' en daar het debat over de Financieringswet voor uitkiezen 'zodat het niet uit te maken valt wie gelijk heeft en wie niet'.

Ik ben het daar uitdrukkelijk niet mee eens. Dat het iets te complex zou zijn om uit te maken wie gelijk heeft, is op zich al een bedenkelijk uitgangspunt voor wie gelooft in een democratisch - en dus geïnformeerd - debat. Dan moeten we maar proberen die complexiteit tot zijn essentie te herleiden om aan de burgers te tonen waar de echte politieke keuzes gemaakt worden. De laatste weken word ik her en der gevraagd om voor een breed publiek de huidige Financieringswet uit te leggen. Telkens ondervind ik daarbij niet alleen de grote honger van geïnteresseerde burgers om de grote lijnen van die Financieringswet wel te verstaan. De mensen hebben ook verbaasd snel door waar de echte politieke vragen liggen in dit dossier.

Juiste rekenkunde

Intussen heeft de N-VA haar verdediging bijgestuurd door in een eigen nota de opmerkingen te proberen te weerleggen. Het basisargument (ook overgenomen in deze krant) lijkt te zijn dat de studiedienst van SPA een ander 'model' zou gebruiken met andere 'politieke' uitgangspunten. Ook dat kunnen we moeilijk volgen. Deze discussie heeft echt niet te maken met de vraag of men voor of tegen meer fiscale autonomie, of voor of tegen meer responsabilisering is. Ook niet met de vraag of men het belastbaar inkomen gebruikt voor het solidariteitsmechanisme (zoals Jambon zaterdag stelde), dan wel de belastingen zelf. De cijferdiscussie gaat simpelweg echt wel over de berekening van het voorstel van regionale inkomstenbelasting in de nota zelf. Daarvoor gebruiken we allemaal dezelfde rekenkunde. De personenbelasting is progressief om aan herverdeling te doen tussen mensen met een hoog en een laag inkomen. Dat betekent dat mensen met een hoog inkomen gemiddeld meer belasting betalen dan mensen met een laag inkomen. De meeste economen zijn het erover eens dat die herverdeling tussen personen best op federaal niveau blijft. Ook N-VA heeft dit principe herhaaldelijk bevestigd (bijvoorbeeld in de twaalf principes die als basis moesten dienen voor de werkzaamheden in de High Level groep). Als men aanvaardt dat de federale overheid vastlegt hoe progressief de belastingschalen moeten zijn, dan moet het

vastleggen van de tarieven van een regionale inkomstenbelasting onvermijdelijk gebeuren onder afgesproken beperkingen. In de nota-De Wever zijn er op dit vlak twee problemen.

Juiste belastingvoet

Ten eerste staat nergens duidelijk hoe men in de regionale inkomstenbelasting de federaal vastgelegde progressiviteit zal vrijwaren. Er staat alleen een wazige intentieverklaring. Anderzijds spreekt de nota-De Wever van een regionale inkomstenbelasting die zal opgezet worden als een split-rate. Dat is een belasting die vertrekt van de huidige federale tarieven, maar de tarieven worden opgesplitst in een federaal en een regionaal deel. Bijvoorbeeld de belastingvoet voor de eerste schijf is nu 25 procent. Dat wordt 12,5 voor de federale belasting en 12,5 voor de regionale belasting. Hetzelfde geldt voor alle andere schalen. Dat brengt ons bij het tweede probleem.

Als de voorgestelde regionale inkomstenbelasting inderdaad progressief is en vertrekt van de huidige federale tarieven, dan kloppen de berekeningen niet. Waarom? Een progressieve belasting leidt ertoe dat rijken meer betalen dan armen. Vlaanderen is gemiddeld rijkler dan Wallonië en Brussel. Uit eigen berekeningen blijkt dat als de gemiddelde voet van de regionale belasting in Vlaanderen 10 procent zou bedragen, die voor Wallonië en Brussel

In de nota-De Wever worden de resultaten voor Vlaanderen minder rooskleurig voorgesteld dan ze zullen zijn

respectievelijk 9,1 en 8,8 procent zou zijn. De voorgestelde regionale belasting móet derhalve relatief meer opbrengen in Vlaanderen, dan in Wallonië en Brussel. Welnu, dat is niet het geval in de berekeningen in de nota-De Wever. De reden is simpel. Om de regionale opbrengsten uit te rekenen gebruikt de nota niet de voorgestelde progressieve regionale belasting, maar een andere belasting. Namelijk een zelfde belastingvoet voor de drie regio's, i.p.v. de hogere belastingvoet voor Vlaanderen en de lagere belastingvoet voor Wallonië en Brussel. De gebruikte gemiddelde voet is dus lager voor Vlaanderen. Daardoor worden de resultaten voor Vlaanderen minder rooskleurig voorgesteld dan ze in werkelijkheid zullen zijn. Maar voor Wallonië en Brussel is de gebruikte belastingvoet hoger dan wat ze in werkelijkheid zullen innen bij een progressieve regionale belasting. De resultaten voor Brussel en Wallonië worden dus opgesmukt. Onze eigen berekeningen tonen aan dat de verschillen in termen van overheidsontvangsten al gauw in de honderden miljoenen lopen.

Juiste voorstelling van zaken

De tegenstrijdigheid is manifest en moeilijk te weerleggen. Ofwel berekent men de regionale inkomsten met een regionale inkomstenbelasting die progressief is en vertrekt van de huidige tarieven. Dan zijn de berekeningen fout en is het verlies voor Wallonië en Brussel veel groter dan voorgesteld. Ofwel aanvaardt men de berekeningen, maar dan kan men niet volhouden dat men vertrekt van de huidige tarieven. In onze berekeningen vinden we dat Vlaanderen zijn belastingen kan verlagen met 4,6 procent, maar dat Wallonië zijn belastingen moet verhogen met minstens 5 procent. Geen enkel debat over belangrijke maatschappelijke veranderingen is gebaat bij een verkeerde voorstelling van zaken. Alvast één voorwaarde om een akkoord te sluiten dat tot wat institutionele rust leidt, is dat niemand zich achteraf bekocht voelt. Dat kan maar als iedereen met open vizier de voorstellen en de gevolgen ervan op tafel legt. Berekeningen zelf moeten nog altijd 'juist' zijn. En de berekeningen i.v.m. de gevolgen van de voorgestelde regionale personenbelasting zijn dat manifest niet, omdat in de nota-De Wever een tegenstrijdigheid zit.

'Ach, een conflict zo af en toe, dat wel. Maar alles welbeschouwd stelt dat niet zo veel voor.'

Rolling Stone **KEITH RICHARDS**, bij de presentatie van zijn biografie, over de verstandhouding met Mick Jagger (in 'The New York Times')

DE OMBUDSMAN

ELKE DAG EEN LIJVIG BOEK

Dikkere kranten, die bovendien onder tijdsdruk worden gemaakt: dat verhoogt het risico op taalfouten.

FILIP VERHOEST

Vanaf vandaag verschijnt in deze krant een taalbijlage in vijf afleveringen. De redactie geeft met die bijlagereeks aan dat ze, in de krant en op haar webstek, een onberispelijke taalkwaliteit nastreeft. Ook voor de lezer ligt de lat hoog. Als hij een fout ontmoet, kruipt hij gemakkelijk in zijn pen. Twee citaten uit berichten van de voorbije weken. 'Geachte heer, het kost me weinig moeite om praktisch dagelijks storende taalfouten aan te treffen in mijn "kwaliteits"krant.' Een andere schrijft: 'Ik heb al een tijdje de indruk dat ik behoorlijk meer taalfouten detecteer in DS, (...) ook in artikelen van *momumensen* als Marc Reynebeau en in elk geval meer dan ik aanvaardbaar vind voor *De Standaard*. Moet alles sneller gaan?'

Of er vandaag meer fouten in de krant staan, is een vraag die niet zwart-wit te beantwoorden valt. Maar dat het sneller moet gaan, daar is iedereen het over eens.

'Bovendien maken we vandaag veel dikkere kranten dan vroeger', zegt de chef eindredactie, die al dertig jaar in het vak zit. Naar zijn inschatting maakt de redactie elke dag een lijvig boek, en dat in minder dan 24 uur. Reken even met hem mee:

Verrassend is de conclusie dat het aantal storende slordigheden en tikfouten in de krant niet is gestegen maar gedaald, dankzij de spellingcontrole

een krantenpagina bestaat uit 250 regels van dertig aanslagen. Dat is 7.500 tekens per pagina. Op wekdagen bestaat de krant uit 56 pagina's, waarvan gemiddeld veertig met redactionele tekst. Samen 300.000 tekens per krant. Dikkere kranten, die onder tijdsdruk worden gemaakt: dat verhoogt uiteraard het risico op fouten. De regel is nog altijd dat elke schrijvende redacteur de verantwoordelijkheid draagt om een foutloze tekst af te leveren. De tekst moet daarna op de afdeling van de redacteur en ook nog eens door een eindredacteur worden nagelezen. Door de tijdsdruk gebeurt dat nalezen niet altijd even nauwgezet. Redacteurs vergeten ook al eens hun tekst door de spellingcontrole te halen. Maar de spellingcontrole lost niet alles op. Die is blind voor de meeste dt-fouten - nog een vaak voorkomende klacht. Ook een verkeerd geschreven eigenaam herkent de spellingcontrole niet. Een doordeeweekse krant wordt nagelezen door zeven eindredacteurs, zegt de chef eindredactie. Is dat wel voldoende? 'Ik weet niet of er met negen eindredacteurs minder fouten in de krant zouden staan. De moeilijkheid zit vooral bij teksten die laat binnenkomen. Die kan je niet met twee eindredacteurs nalezen. Zolang ik bij

de krant werk, hebben er taalfouten in gestaan. Ik vrees dat een krant zonder fouten niet bestaat.' De klassieke regel dat elk artikel nog een keer door een redacteur met een taalkundige scholing wordt nagelezen, vereist natuurlijk ook de nodige investeringen.

Voor de website is die regel momenteel niet haalbaar, zegt de chef van de internetredactie. 'De selectie van een bericht van de persagentschappen of uit het aanbod van de krant, gebeurt door een en dezelfde redacteur. Die redigeert het bericht, leest het na en plaatst het op het net. Er is geen tweede lezing, enkel een controle en eventuele verbetering achteraf.'

De internetredactie beschikt op haar computersysteem ook niet over een spellingcontrole - het is hiervoor wachten op het nieuwe redactiesysteem eind volgend jaar. Dat zijn, vind ik, in beide gevallen obstakels voor een behoorlijke tekstkwaliteit van de digitale krant.

Dagelijks krijgt de webredactie ruw geschat een vijftigtal meldingen van lezers over taalfouten. Die meldingen gaan ook over de papieren krant, en er zitten dubbels tussen.

We legden de vraag of er meer fouten in de krant staan, ook voor aan Ludo Permentier. Hij is oud-redacteur van de krant en publiceert op maandag de taalrubriek *Woorden weten alles*. Permentier stelt onder meer vast dat er te veel fouten verschijnen op de website. 'Teksten worden te weinig nagelezen voor ze op de website worden gepubliceerd. Dat merk je aan zinnen die ontsporen, bijvoorbeeld woorden die ontbreken of die er tweemaal staan.'

Hij heeft bovendien de indruk dat er in de papieren krant meer klassieke taalfouten terechtkomen dan vroeger. 'Het gaat dan om woorden die niet tot het algemeen Nederlands behoren: zich verwachten aan iets (iets verwachten), zakencijfer (omzet), mutualiteit (ziekenfonds)...'

Misschien verrassend is zijn conclusie dat het aantal storende slordigheden en tikfouten in de krant niet is gestegen, maar eerder gedaald, vooral dankzij de spellingcontrole. 'Veel met drie e's, of onmiddellijk met één l: iedereen weet dat dit fout is, maar het kwam vroeger geregeld voor. Nu zie je dat haast niet meer. En wat belangrijker is: de krant gebruikt een vlottere en rijkere stijl dan twintig of meer jaar geleden.'

Een krant maken blijft mensenwerk. Dat neemt niet weg dat redacteurs elke taalfout erg moeten blijven vinden.

Op- of aanmerkingen over de behandeling van het nieuws: ombudsman@standaard.be

ONLINE
www.standaard.be/ombudsman

MIA DORNAERT

EUROPEES MASOCHISME

Mia Dornaert is onafhankelijk adviseur van de premier. Haar columnn verschijnt tweeweekelijks op maandag.

Ban Ki-moon vond het vorige week nodig de landen van de Europese Unie te kapitelen wegens onverdraagzaamheid jegens immigranten, in het bijzonder moslims. De secretaris-generaal van de Verenigde Naties deed dit dinsdag in een toespraak tot het Europees parlement. Bij het lezen van zijn woorden vraag je je af hoe het komt dat miljoenen moslims hun paradijzen ontvlucht zijn naar ons ongestuurd continent. Bij mijn weten is Ban Ki-moon nooit de Organisatie van de Islamitische Conferentie, met haar 57 aangesloten moslimlanden, de les gaan spelen, dus zou je denken dat het daar allemaal veel beter is.

Nochtans is de wijze waarop immigranten in een aantal moslimlanden behandeld worden berucht. De gastarbeiders die in de luxeparadijzen aan de Perzische Golf de schitterende nieuwe gebouwen optrekken, worden genadeloos uitgebuit. Veel geïmporteerd huispersoneel in Saudi-Arabië en andere olielanden leeft in een toestand die neerkomt op lijfeigenschap en seksuele slavernij. Godsdienst en gewetensvrijheid bestaan niet in de overgrote deel van de OIC-landen. Niet-moslims worden institutioneel gediscrimineerd. De media staan bol van *hate speech* tegen de 'kruisvaarders' (westerlingen/christenen), en de anti-semitische haatpropaganda in een aantal moslimlanden herinnert aan die van de nazi's.

'Wij lijken alleen nog vreemde geloven en culturen als onze naasten te beschouwen'

Het verschil is dat Ban Ki-moon onmiddellijk de wraak van het grote moslimblok in de VN zou voelen als hij op de balk in hun oog zou wijzen. Terwijl Europa niets liever doet dan zichzelf kastijden en laten kastijden. Natuurlijk is de vaststelling dat het elders veel slechter is geen argument om blind te zijn voor de eigen tekortkomingen. Maar evenmin gaat het op juist een continent waar immigranten uit de moslimwereld jaarlijks *en masse* naartoe komen, op de vingers te komen tikken. Niet alleen is Ban Ki-moon eenzijdig in zijn vermaningen, hij is ook slecht op de hoogte van Europese toestanden.

Het zijn niet de Europeanen, het is de moslimwereld, het zijn de moslimimmigranten die van religie een zo dominerend thema van identiteit maken, die de andersgelovige als de Andere zien. Het is onder die mosliminvalloed dat er hier nu een enorme druk ligt op de vrije meningsuiting, in de naam van 'respect' voor de religies - lees voor de islam, want het christendom kan niet genoeg bekritiseerd en bespot worden. Geert Wilders is een zeldzame uitzondering, niet de regel. Er is een enorme censuur en zelfcensuur aan de gang, op alle niveaus, juist om moslims niet voor het hoofd te stoten - of uit schrik voor moslimgeweld, waar Ban Ki-moon ook niet over sprak.

De Nederlandse liberale voorman Frits Bolkestein wijdde daar eind vorig jaar in *de Volkskrant* een opmerkelijk artikel aan. Hij gaf onder meer het voorbeeld van het Europees waarnemingscentrum tegen racisme en vreemdelingenhaat 'dat in 2003 een onderzoek naar antisemitisme geheim hield omdat daaruit bleek dat het antisemitisme in Europa voornamelijk werd gevoed door moslims en pro-Palestijnse groeperingen'. De vaststelling van dat onderzoek klopt vandaag de dag nog altijd, maar blijft een even groot taboe.

De intellectuele goegemeente vindt pittige kritiek op de islam niet kunnen, ook al is die gegrond, want dat werkt 'polariserend'. Alsof niet elk debat dat is, getuige onze aanslepende preformatie. In die context wordt het spannend te zien welk onthaal de indrukwekkende bundel *De islam. Kritische essays over een politieke religie (ASP)*, van Vlaamse en Nederlandse auteurs, straks op de boekenbeurs te wachten staat. In hetzelfde artikel stelde Bolkestein vast dat het Westen niet meer voor de eigen cultuur durft op te komen. 'In confrontatie met de islamitische cultuur die zichzelf verabsoluteert en uitsluitend kritiek heeft op anderen, neemt dit soms zelfdestructieve vormen aan', schreef hij over een Europa dat niet eens zijn eigen erfgoed in zijn grondwet durfde benoemen. Het gevolg is dat 'wij niet opkomen voor de onzen en alleen vreemde geloven en culturen als onze naasten lijken te beschouwen'.

Dat masochisme levert Europa alvast weinig respect op, getuige onder meer de selectieve verontwaardiging van Ban Ki-moon ten aanzien van een Europese Unie die nota bene 40 procent betaalt van het budget van de VN. Zijn toespraak was veelzeggend over het gewicht in de VN van het moslimblok, dat zelf geen godsdienstvrijheid erkent (ook in het zogenaamd seculiere Turkije zijn godsdiensten niet gelijkwaardig) maar onze democratische landen constant aanvalt op hun zogenaamde islamofobie.